

Unitat Docent Infermeria de Salut Mental

Itinerari Formatiu

ITINERARI FORMATIU D'INFERMERIA DE SALUT MENTAL

Coordinadora: : Cristina Estrada (Cap d'estudis)

Autores:

Eladio Holgado Alegre (tutor docent)

Dolors Llos Sabrià (responsable d'Àrea)

Centre: Hospital Universitari Mútua Terrassa

Data d'elaboració: Octubre 2011

Data d'aprovació per el Comitè de Docència: 02/11/2011

Data d'aprovació pel Comitè Executiu Assistencial: 15/10/2014

Número de revisió: 4ª edició. 27/02/2019

Índex

1. Introducció	4
2. Definició	4
3. Objectiu de l'itinerari formatiu	4
4. Serveis i unitats implicats en l'itinerari formatiu	6
4.1. Serveis implicats del propi centre	6
4.2. Serveis implicats d'altres centres	6
5. Rotacions de primer any	7
6. Rotacions de segon any.....	16
7. Formació continuada	33
8. Pla de l'itinerari formatiu	35
9. Cursos, sessions i activitat investigadora	36

1. Introducció

D'acord amb l'article 11.2 del Reial Decret 183/2008, pel qual es determinen i classifiquen les especialitats en ciències de la salut i es desenvolupen determinats aspectes del sistema de formació sanitària especialitzada, els comitès de docència han d'aprovar els itineraris formatius que elaboraran els tutors de residents de cada unitat docent.

2. Definició

L'itinerari formatiu és un manual informatiu sobre la formació especialitzada en una determinada unitat docent del nostre centre, en el qual es descriuen les competències que ha d'adquirir el resident al llarg de la seva formació i el grau de supervisió que tindrà.

Aquesta informació es complementa amb la **Guia del servei**, en la qual s'expliquen l'organització de cada unitat docent i la seva activitat, i amb la **Guia d'acollida del nou resident**, comú a tots els residents del HUMT, en la qual s'indiquen el pla de formació comú, l'organització de les estructures docents i els mecanismes avaluadors.

3. Objectiu de l'itinerari formatiu

L'objectiu primordial de l'itinerari formatiu és descriure l'adaptació, d'acord amb les característiques pròpies de cada unitat docent, del programa de formació de l'especialitat dissenyat per la Comissió Nacional. S'hi detallen els objectius i el grau de supervisió de cada rotació i / o any de residència, i a partir d'aquí s'elaboren els plans individuals de formació de cada resident. Per tant, aquest itinerari ha de ser adaptable a la capacitat docent reconeguda de la unitat docent.

La formació es desenvoluparà sota la supervisió d'infermeres especialistes i amb les directrius que marqui el tutor del resident, complint almenys les següents activitats clíniques per a la consecució dels objectius formatius (proposats per la Comissió Nacional):

- Participar en l'atenció de primeres demandes d'atenció psiquiàtrica almenys en 20 casos.
- Participar en almenys 10 sessions de coordinació de programes.
- Participar en almenys 20 sessions clíniques d'infermeria.
- Participar en almenys 20 sessions clíniques de l'equip de salut mental.
- Participar en almenys 5 sessions de coordinació de casos clínics a nivell d'àrea.
- Presentar almenys 6 sessions clíniques d'infermeria.
- Realitzar consultes d'infermeria almenys en 50 casos a nivell individual i 15 en famílies.
- Realitzar almenys 20 visites a domicili.

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Dur a terme el seguiment complet del pacient, d'acord amb el procés d'atenció d'infermeria, almenys en els següents casos:
 - 2 de infanto juvenil
 - 4 a la assistència intrahospitalària
 - 5 a la assistència comunitària
 - 2, que utilitzin els tres nivells d'atenció (centres de salut mental, hospitalització i centres comunitaris i / o de rehabilitació)
- Col·laborar en almenys 2 processos grupals instal·lats.
- Intervenir en almenys 10 situacions d'urgència o crisi.
- Participar en les sessions formatives de l'equip interdisciplinari d'Infermeria de Salut Mental i Atenció Primària almenys 2 vegades.
- Participar en almenys 1 programa d'educació per a la salut mental.
- Participar en almenys 1 programa de rehabilitació psicosocial.
- Col·laborar en l'actualització contínua del diagnòstic de Salut Mental de l'àrea sociosanitària, almenys en un dels seus components.
- Dissenyar almenys 1 programa d'interconsulta d'Infermeria de Salut Mental amb professionals d'Infermeria de Salut Mental (en un àmbit d'actuació diferent d'aquell en què es trobi el resident) o amb professionals d'infermeria d'altres àmbits (unitats generals d'hospitalització, centres d'atenció primària, etc.).
- Elaborar 15 informes de continuïtat de cures d'infermeria de pacients que segueixin el seu tractament a través dels diferents dispositius assistencials.
- Elaborar 1 disseny de projecte de recerca sobre Infermeria de Salut Mental.

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

4. Serveis i unitats implicats en l'itinerari formatiu

Són tots aquells serveis i unitats que, independentment de la seva titularitat, es consideren necessaris per impartir la formació especialitzada, d'acord amb el que estableix el programa oficial.

4.1. Serveis implicats del propi centre

Hospitalització d'Aguts Salut Mental (HASM)	Carmen Peiris, Ana Olagorta, Luis Arellano, Eladio Holgado, Yolanda Caravantes, Mónica Lobo, Cristina Vidal
Hospitalització de Subaguts de Salut Mental. (HSASM)	Cinta Herreros, Eva Costa, Soledad Paterna, Miguel A. Carrasco
Centre de Salut Mental d'Adults Rambla (CSMA)	Montserrat Maillo Ariadna Fontanet
Equip d'Intervenció Precoç en Psicosis (EIPP)	Montse García
Centre de Salut Mental d'Adults La Mina (CSMA). Sant Cugat	Ana Blázquez
Programa de Seguiment Individualitzat de Salut Mental (PSI)	Gemma Batlle, Mireia Caballería
Unitat Hospitalària de Desintoxicació (UHD)	Mari Santos García
Centre d'Assistència i Seguiment Drogodependències Terrassa (CAS)	Carmen Hernández
Centre d'Assistència i Seguiment Drogodependències Sant Cugat (CAS)	Anna M. Giralt
Unitat de Trastorns de la Conducta Alimentària (UTCA)	María Miras
Centre de Salut Mental Infantojuvenil Rambla (CSMIJ) Centre de Salut Mental Infantojuvenil CAP Can Mates (CSMIJ)	Àngels Martínez
Equip Intervenció Precoç en Psicosis Infantojuvenil Rambla (EIPP)	Marta Minguez
Programa de suport a la primària de Salut Mental (PSP)	Laura Polonio
Hospital de Dia Infantojuvenil	Joanna Moreno Arguello
Hospital de Día de Trastorn del Espectre Autista Unidad Hospitalaria de Trastorn del Espectre Autista	Dolors Moreno Carvajal Alejandra Mantecon Montse Parera Turull

4.2. Serveis implicats d'altres centres

Atenció a Urgències de Psiquiatria General i Adicions (Hospital de la Santa Creu i Sant Pau)

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

5. Rotacions de primer any

ROTACIÓ: HOSPITALIZACIÓ D'AGUTS SALUT MENTAL (HASM)

Durada: 4 mesos

Infermeres responsables: Carmen Peiris, Luis Arellano, Ana Olagorta, Yolanda Caravantes, Eladio Holgado, Mònica Lobo.

Objectiu competencial general

Proporcionar als residents coneixements, habilitats i actituds en les diferents intervencions d'Infermeria de Salut Mental, capacitant-los per respondre adequadament en la cura dels individus, famílies i grups, que li permetin fer-se càrrec de la dinàmica i el funcionament d'una unitat d'aguts.

Objectius competencials específics

- Conèixer la dinàmica i el funcionament d'una unitat d'aguts.
- Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.
- Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.
- Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.
- Afrontar constructivament les situacions de crisi que es presentin a la unitat.
- Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes.
- Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.

Metodologia

- **Continguts teòrics**
 - La formació teòrica es realitza conjuntament amb la resta de les unitats docents de Ciències de la Salut (MIR, PIR, IIR). Vegeu l'apartat 9, "Cursos, sessions i activitat investigadora".
- **Continguts pràctics**
 - **Conèixer la dinàmica i el funcionament d'una unitat d'aguts.**
 - Comprèn el concepte de la unitat i el nivell d'atenció a què pertany dins de la Xarxa de Salut Mental.
 - Coneix els sistemes de registre d'infermeria que es realitzen a la unitat.
 - Coneix les funcions de cada professional integrant de l'equip.

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Coneix les normatives i reglaments bàsics relatius a l'administració i els circuits hospitalaris.
 - Col·labora en la realització de tasques administratives d'infermeria prenent com a base aquestes normatives i reglaments.

- **Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.**
 - Mostra coneixements de les patologies més freqüents de la unitat.
 - Col·labora en el treball d'infermeria de la unitat segons la seva planificació.
 - Participa en la coordinació de les cures amb l'equip.

- **Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.**
 - Afavoreix l'expressió d'emocions, preocupacions i d'inquietuds de la persona.
 - Promou l'autonomia de la persona.
 - Assessora sobre les diferents opcions de cures.
 - Escolta els arguments i raona amb criteri professional les decisions de la persona.

- **Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.**
 - Planifica cures d'acord amb els protocols i plans de cures vigents en la unitat.
 - Col·labora a la recepció del pacient al seu ingrés, segons les normatives i els protocols de la unitat.
 - Col·labora en l'execució dels plans de cures.
 - Participa a les activitats dels pacients.
 - Assisteix a les reunions de pacients i col·laborar-hi.
 - Col·labora en la preparació del pacient per a l'alta.
 - Col·labora amb l'equip d'infermeria en les tècniques d'observació i revisió de registres que permeten comprovar l'evolució dels pacients i el compliment dels objectius del pla de cures.
 - Informa i atendre les famílies.
 - Participa en els canvis de torn.

- **Afrontar constructivament les situacions de crisi que es presentin a la unitat.**
 - Coneix el procediment d'actuació davant d'una agitació.
 - Col·labora amb l'equip de la unitat en l'abordatge de possibles crisis, en situacions d'urgència somàtica i en processos adversos secundaris als tractaments amb psicofàrmacs.
 - Respon als signes i símptomes que són indicatius de possibles complicacions de problemes de salut (detecta situacions de risc)

- **Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.**
 - Coneix els aspectes legals de la pràctica de la infermeria en una unitat d'hospitalització d'aguts.

- **Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.**
 - Coneix els diferents tractaments i les seves possibilitats de maneig.
 - Coneix els efectes secundaris i el seu maneig en els tractament més habituals.

ROTACIÓ: HOSPITALIZACIÓ DE SUBAGUTS DE SALUT MENTAL. (HSASM)

Durada: 3 mesos

Infermeres responsables: Cinta Herreros Pala, Eva Costa Dasilva, Soledad Paterna, M. Angel Carrasco

Objectiu competencial general

Proporcionar als residents coneixements, habilitats i actituds en les diferents intervencions d'Infermeria de Salut Mental, capacitant-los per respondre adequadament en la cura dels individus, famílies i grups, que li permetin fer-se càrrec de la dinàmica i el funcionament d'una unitat de subaguts.

Objectius competencials específics

- Conèixer la dinàmica i el funcionament d'una unitat de Subaguts.
- Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.
- Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.
- Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.
- Afrontar constructivament les situacions de crisi que es presentin a la unitat.
- Desenvolupar processos educatius dirigits a pacients, famílies, professionals i grups i col·laborar-hi.
- Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes.
- Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.

Metodologia

- **Continguts teòrics**

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Vegeu l'apartat 9, "Cursos, sessions i activitat investigadora".
- **Continguts pràctics**
- **Conèixer la dinàmica i el funcionament d'una unitat de subaguts.**
 - Comprèn el concepte de la unitat i el nivell d'atenció a què pertany dins de la Xarxa de Salut Mental.
 - Coneix els sistemes de registre d'infermeria que es realitzen a la unitat.
 - Coneix les funcions de cada professional integrant de l'equip.
 - Coneix les normatives i reglaments bàsics relatius a l'administració i els circuits hospitalaris.
 - Col·labora en la realització de tasques administratives d'infermeria prenent com a base aquestes normatives i reglaments.
- **Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.**
 - Mostra coneixements de les patologies més freqüents de la unitat.
 - Col·labora en el treball d'infermeria de la unitat segons la seva planificació.
 - Participa en la coordinació de les cures amb l'equip.
- **Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.**
 - Afavoreix l'expressió d'emocions, preocupacions i d'inquietuds de la persona.
 - Promou l'autonomia de la persona.
 - Assessora sobre les diferents opcions de cures.
 - Escolta els arguments i raona amb criteri professional les decisions de la persona.
- **Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.**
 - Participa a la recepció i en la informació sobre les normes i el funcionament de la unitat a l'ingrés del pacient.
 - Participa en l'elaboració de programes individuals de rehabilitació
 - Avalua deficiències i capacitats (utilització de registres d'infermeria).
 - Avalua la situació sociofamiliar del pacient.
 - Implica al pacient i a la seva família en el programa de rehabilitació.
 - Realitza avaluació contínua del desenvolupament del pla i els resultats.
 - Participa en el treball individual en habilitats socials en les diferents àrees:
 - Higiene i cura personal
 - Maneig i cura de l'entorn
 - Activitats de la vida diària

- **Planifica cures d'acord amb els protocols i plans de cures vigents en la unitat.**
 - Col·labora en l'execució dels plans de cures.
 - Participa a les activitats dels pacients.
 - Assisteix a les reunions de pacients i col·laborar-hi.
 - Assistir a les reunions de l'equip multidisciplinari.
 - Col·labora en la preparació del pacient per a l'alta.
 - Col·laborar amb l'equip d'infermeria en les tècniques d'observació i revisió de registres que permeten comprovar l'evolució dels pacients i el compliment dels objectius del pla de cures.
 - Informa i atén les famílies.
 - Participa en els canvis de torn.
- **Afrontar constructivament les situacions de crisi que es presentin a la unitat.**
 - Coneix el procediment d'actuació davant d'una agitació.
 - Col·labora amb l'equip de la unitat en l'abordatge de possibles crisis, en situacions d'urgència somàtica i en processos adversos secundaris als tractaments amb psicofàrmacs.
 - Respon als signes i símptomes que són indicatius de possibles complicacions de problemes de salut (detecta situacions de risc)
- **Desenvolupar processos educatius dirigits a pacients, famílies, professionals i grups i col·laborar-hi.**
 - Participa en els programes psicoeducatius.
 - Participa en grups.
- **Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes.**
 - Coneix els aspectes legals de la pràctica de la infermeria en una unitat d'hospitalització de subaguts.
- **Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.**
 - Coneix els diferents tractaments i les seves possibilitats de maneig.
 - Coneix els efectes secundaris i el seu maneig en els tractament més habituals.

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

ROTACIÓ: CENTRE DE SALUT MENTAL INFANTOJUVENIL RAMBLA I CAP CAN MATES (CSMIJ)

Durada: 2 mesos

Infermera responsable: Àngels Martínez

Objectiu competencial general

Proporcionar als residents coneixements, habilitats i actituds en les diferents intervencions d'Infermeria de Salut Mental, capacitant-los per respondre adequadament en la cura dels individus, famílies i grups, que li permetin fer-se càrrec de la dinàmica i el funcionament d'un CSMIJ.

Objectius competencials específics

- Conèixer la dinàmica i el funcionament d'un CSMIJ.
- Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.
- Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.
- Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en l'àmbit infantil i juvenil.
- Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.
- Col·laborar en processos educatius adreçats a pacients, famílies, professionals i grups.

Metodologia

- **Continguts teòrics**
 - Vegeu l'apartat 9, "Cursos, sessions i activitat investigadora".
- **Continguts pràctics**
 - **Conèixer la dinàmica i el funcionament d'un CSMIJ.**
 - Conèixer la forma d'accés del pacient a la unitat.
 - Conèixer la recepció de la demanda i la seva derivació si escau.
 - Conèixer les funcions de cada professional integrant de l'equip.
 - Conèixer les funcions a exercir en la unitat.
 - Conèixer els recursos socio-sanitaris, educatius i laborals, així com la interrelació amb altres professionals de l'àrea.
 - **Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.**
 - Mostra coneixements de les patologies més freqüents de la unitat.
 - Col·labora en el treball d'infermeria de la unitat segons la seva planificació.
 - Participa en la coordinació de les cures amb l'equip.

- **Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.**
 - Afavoreix l'expressió d'emocions, preocupacions i d'inquietuds de la persona.
 - Promou l'autonomia de la persona.
 - Assessora sobre les diferents opcions de cures.
 - Escolta els arguments i raona amb criteri professional les decisions de la persona.
- **Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en l'àmbit infantil i juvenil.**
 - Coneix els aspectes legals de la pràctica de la infermeria en l'àmbit infantojuvenil.
- **Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.**
 - Intervenir en el procés (pauta farmacològica, contenció verbal ...).
 - Observació d'intervencions clíniques: entrevistes d'acollida, sessions de relaxació, entrevistes familiars, entrevistes individuals, tractaments grupals ...
 - Conèixer la funció a desenvolupar davant d'una urgència psiquiàtrica o davant d'una crisi.
 - Visita domiciliària:
 - Valoració de l'entorn familiar del pacient
 - Reforç de la competència del pacient i del grup familiar
 - Prevenció de situacions de risc per a la salut del pacient i de la família
 - Informació de la xarxa de suport de l'entorn
 - Foment de l'educació per a la salut mental a través de l'increment dels coneixements i canvis de les actituds
 - Conèixer el paper de la infermeria en la consulta d'infermeria:
 - El procés terapèutic a través del contacte verbal
 - Identificació de la simptomatologia delirant
 - Treball amb la simptomatologia negativa
 - Interrelació amb els altres membres de l'equip
 - Conèixer i utilitzar les escales estipulades en el CSMIJ.
 - Fer el seguiment dels pacients del programa TMS (trastorns mentals severes).
 - Assistir a les reunions de coordinació.
 - Assistir a les supervisions del CSMIJ.
- **Col·laborar en processos educatius adreçats a pacients, famílies, professionals i grups.**
 - Participa en els programes psicoeducatius de la unitat.
 - Participa en els grups que es realitzen a la unitat.
- **Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris. .**
 - Coneix els diferents tractaments i les seves possibilitats de maneig.
 - Coneix els efectes secundaris i el seu maneig en els tractament més habituals.

ROTACIÓ: HOSPITAL DE DIA INFANTOJUVENIL

Durada: 2 mesos

Infermera responsable: Joanna Moreno

Objectiu competencial general

Proporcionar als residents coneixements, habilitats i actituds en les diferents intervencions d'Infermeria de Salut Mental Infantil i Juvenil, capacitant-los per respondre adequadament en la cura dels individus, famílies i grups, que li permetin fer-se càrrec de la dinàmica i el funcionament d'un hospital de dia.

Objectius competencials específics

- Conèixer la dinàmica i el funcionament de l'hospital de dia d'adolescents.
- Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.
- Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació en persones, famílies i grups.
- Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.
- Afrontar constructivament les situacions de crisi que es presentin a la unitat.
- Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.
- Col·laborar en processos educatius adreçats a pacients, famílies, professionals i grups.
- Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en l'àmbit infantil i juvenil.

Metodologia

- **Continguts teòrics**
 - Vegeu l'apartat 9, "Cursos, sessions i activitat investigadora".
- **Continguts pràctics**
 - **Conèixer la dinàmica i el funcionament de l'hospital de dia d'adolescents.**
 - Conèixer les funcions de cada professional integrant de l'equip.
 - Conèixer les tasques assignades a cada professional.
 - Conèixer la interacció i col·laboració entre els diferents membres de l'equip.
 - Participar en les reunions de l'equip.
 - Participar i col·laborar en la distribució i càrrec de tasques.
 - **Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.**
 - Mostra coneixements de les patologies més freqüents de la unitat.
 - Col·labora en el treball d'infermeria de la unitat segons la seva planificació.

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Participa en la coordinació de les cures amb l'equip.
- **Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.**
 - Afavoreix l'expressió d'emocions, preocupacions i d'inquietuds en els adolescents.
 - Promou l'autonomia dels adolescents.
 - Assessora sobre les diferents opcions de cures.
 - Escolta els arguments i raona amb criteri professional les decisions de la persona.
- **Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.**
 - Participar en les reunions de l'equip.
 - Participar en els diferents abordatges terapèutics (farmacològic, psicoterapèutic ...)
 - Participar en activitats específiques:
 - Maneig i control de medicació
 - Detecció d'efectes secundaris
 - Presa de constants
 - Elaborar la història d'infermeria.
 - Valorar les necessitats dels pacients i marcar objectius.
 - Programar i executar les intervencions.
 - Avaluar els objectius i processos establerts.
 - Participar en la presentació del pacient en l'equip i en el grup de pacients.
 - Participar en l'explicació al pacient de les normes, horaris, activitats, etc.,
 - Entrevistar-se amb la família del pacient.
 - Fomentar la participació i implicació de la família.
 - Participar en les visites domiciliàries:
 - Valoració de l'entorn familiar del pacient
 - Reforç de la competència del pacient i del grup familiar
 - Prevenció de situacions de risc per a la salut del pacient i de la família
 - Informació de la xarxa de suport de l'entorn
 - Foment de l'educació per a la salut mental a través de l'increment dels coneixements i canvis de les actituds
- **Afrontar constructivament les situacions de crisi que es presentin a la unitat.**
 - Coneix el procediment d'actuació davant d'una agitació.
 - Col·labora amb l'equip de la unitat en l'abordatge de possibles crisis, en situacions d'urgència somàtica i en processos adversos secundaris als tractaments amb psicofàrmacs.
 - Respon als signes i símptomes que són indicatius de possibles complicacions de problemes de salut (detecta situacions de risc)
- **Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.**
 - Coneix els diferents tractaments i les seves possibilitats de maneig.
 - Coneix els efectes secundaris i el seu maneig en els tractament més habituals.

- **Col·laborar en processos educatius adreçats a pacients, famílies, professionals i grups.**
 - Participa en els programes psicoeducatius de la unitat.
 - Participa en els grups que es realitzen a la unitat.
- **conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en l'àmbit infantil i juvenil.**
 - Coneix els aspectes legals de la pràctica de la infermeria en l'àmbit infantojuvenil.

6. Rotacions de segon any

ROTACIÓ: UNITAT AUTISME: HOSPITAL DE DÍA DE TRASTORN DEL ESPECTRE AUTISTA UNIDAD HOSPITALARIA DE TRASTORN DEL ESPECTR AUTISTA

Durada: 1 mes

Infermera responsable: Montse Parera, Dolors Moreno, Alejandra Mantecon

Objectiu competencial general

Proporcionar als residents coneixements, habilitats i actituds en les diferents intervencions d'Infermeria de Salut Mental Infantil i Juvenil en el trastorn de l'espectre autista (TEA), capacitant-los per respondre adequadament en la cura dels individus, famílies i grups.

Objectius competencials específics

- Conèixer la dinàmica i el funcionament de la Unitat d'autisme.
- Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.
- Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació en persones, famílies i grups.
- Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.
- Afrontar constructivament les situacions de crisi que es presentin a la unitat.
- Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.
- Col·laborar en processos educatius adreçats a pacients, famílies, professionals i grups.
- Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en l'àmbit infantil i juvenil.

Metodologia

- **Continguts teòrics**
 - Vegeu l'apartat 9, "Cursos, sessions i activitat investigadora".
- **Continguts pràctics**

- **Conèixer la dinàmica i el funcionament de la Unitat d'autisme.**
 - Coneix les funcions de cada professional integrant de l'equip.
 - Coneix les tasques assignades a cada professional.
 - Coneix la interacció i col·laboració entre els diferents membres de l'equip.
 - Participa en les reunions de l'equip.
 - Participa i col·labora en la distribució i càrrec de tasques.

- **Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.**
 - Mostra coneixements de les patologies més freqüents de la unitat.
 - Col·labora en el treball d'infermeria de la unitat segons la seva planificació.
 - Participa en la coordinació de les cures amb l'equip.

- **Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.**
 - Afavoreix l'expressió d'emocions, preocupacions i d'inquietuds en els pacients.
 - Promou l'autonomia dels pacients.
 - Assessora sobre les diferents opcions de cures.

- **Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.**
 - Participa en les reunions de l'equip.
 - Participa en els diferents abordatges terapèutics (farmacològic, psicoterapèutic ..)
 - Participa en activitats específiques:
 - Maneig i control de medicació
 - Detecció d'efectes secundaris
 - Presa de constants
 - Col·labora en l'elaboració de la història d'infermeria.
 - Valora les necessitats dels pacients i marca objectius.
 - Programa i executa les intervencions.
 - Avalua els objectius i processos establerts.
 - Participa en la presentació del pacient en l'equip i en el grup de pacients.
 - Participa en l'explicació al pacient de les normes, horaris, activitats, etc., de la unitat.
 - Participa en les entrevistes amb la família del pacient.
 - Fomenta la participació i implicació de la família.
 - Participa a les visites domiciliàries:
 - Valoració de l'entorn familiar del pacient
 - Reforç de la competència del pacient i del grup familiar
 - Prevenció de situacions de risc per a la salut del pacient i de la família
 - Informació de la xarxa de suport de l'entorn

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Foment de l'educació per a la salut mental a través del increment dels coneixements i canvis de les actituds
- **Afrontar constructivament les situacions de crisi que es presentin a la unitat.**
 - Coneix el procediment d'actuació davant d'una agitació.
 - Col·labora amb l'equip de la unitat en l'abordatge de possibles crisis, en situacions d'urgència somàtica i en processos adversos secundaris als tractaments amb psicofàrmacs.
 - Coneix i col·labora en el registre de restricció de la mobilitat durant la contenció física / estada sala time-out.
- **Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.**
 - Coneix els diferents tractaments i les seves possibilitats de maneig.
 - Coneix els efectes secundaris i el seu maneig en els tractament més habituals.
- **Col·laborar en processos educatius adreçats a pacients, famílies i grups.**
 - Participa en els programes psicoeducatius de la unitat.
 - Participa en els grups que es realitzen a la unitat.
- **Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en l'àmbit infantil i juvenil.**
 - Coneix els aspectes legals de la pràctica de la infermeria en l'àmbit infantojuvenil.

ROTACIÓ: ATENCIÓN A URGENCIAS DE PSIQUIATRIA GENERAL Y ADICCIONES (HOSPITAL DE LA SANTA CREU Y SANT PAU)

Durada: 1 mes

Infermera responsable: infermera de la unitat (torn de tarda)

Objectiu competencial general

Proporcionar als residents coneixements, habilitats i actituds en les diferents intervencions d'Infermeria de Salut Mental, capacitant-los per respondre adequadament en la cura dels individus, famílies i grups en una unitat d'urgències psiquiàtriques.

Objectius competencials específics

- Conèixer la dinàmica i el funcionament d'una unitat d'urgències psiquiàtriques.
- Afrontar constructivament les situacions de crisi que es presentin a la unitat.
- Desenvolupar actituds de relació terapèutica amb pacients, familiars i professionals.
- Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Conèixer el paper de la infermera especialista i el seu paper en la unitat d'urgències psiquiàtriques.
- Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions d'urgència.

Metodologia

- **Continguts teòrics**
 - Vegeu l'apartat 9, "Cursos, sessions i activitat investigadora".
- **Continguts pràctics**
 - **Conèixer la dinàmica i el funcionament d'una unitat d'urgències psiquiàtriques.**
 - Comprèn el concepte de la unitat d'urgències i el nivell d'atenció a què pertany dins de la Xarxa de Salut Mental.
 - Coneix els sistemes de registre d'infermeria que es realitzen a la unitat.
 - Coneix les funcions de cada professional integrant de l'equip.
 - Coneix i utilitza els protocols de recepció de les demandes
 - Participa en la coordinació amb altres dispositius de la Xarxa de Salut Mental i dels serveis socials.
 - Coneix i utilitza els protocols de derivació
 - Col·labora en la preparació del pacient per a l'alta.
 - **Afrontar constructivament les situacions de crisi que es presentin a la unitat.**
 - Col·labora amb l'equip de la unitat en l'abordatge de possibles crisis, en situacions d'urgència.
 - Participa en l'avaluació de les situacions de crisi.
 - Respon als signes i símptomes que són indicatius de possibles complicacions de problemes de salut (detecta situacions de risc).
 - **Desenvolupar actituds de relació terapèutica amb pacients, familiars i professionals.**
 - Col·labora a la recepció del pacient al seu ingrés, segons les normatives i els protocols de la unitat.
 - Conèixer les característiques comunes a les demandes dels pacients psiquiàtrics en una unitat d'urgències.
 - Afavoreix l'expressió d'emocions, preocupacions i d'inquietuds de la persona.
 - Assessora sobre les diferents opcions de cures.
 - Escolta els arguments i raona amb criteri professional les decisions de la persona.
 - **Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.**
 - Coneix els diferents tractaments més utilitzats en la unitat d'urgències psiquiàtriques i les seves possibilitats de maneig.
 - Coneix els efectes secundaris i el seu maneig en els tractament més habituals.
 - **Conèixer el paper de la infermera especialista i el seu paper en la unitat d'urgències.**

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Coneix les funcions de la infermera en la unitat. .
- Coneix el paper de la infermera dins de l'equip multidisciplinari.
- **Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions d'urgència.**
 - Conèixer els aspectes legals relatius a la pràctica de la infermeria en una unitat d'urgències psiquiàtriques.

ROTACIÓ: DROGODEPENDÈNCIES (UNITAT HOSPITALÀRIA DE DESINTOXICACIÓ [UHD] I CENTRE D'ASSISTÈNCIA I SEGUIMENT EN DROGODEPENDÈNCIES [CAS])

Durada: 2 mesos

Infermeres responsables: Mari Santos García, Carmen Hernández

Objectiu competencial general

Proporcionar als residents coneixements, habilitats i actituds en les diferents intervencions d'Infermeria de Salut Mental, capacitant-los per respondre adequadament en la cura dels individus, famílies i grups, que li permetin fer-se càrrec de la dinàmica i el funcionament de la Unitat Hospitalària de Desintoxicació (UHD) i del Centre d'Assistència i Seguiment en Drogodependències (CAS).

Objectius competencials específics

- Conèixer la dinàmica i el funcionament de la UHD i del CAS.
- Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.
- Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació en persones, famílies i grups.
- Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.
- Desenvolupar i col·laborar en processos educatius adreçats a pacients, famílies i grups.
- Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de drogodependències i la seva aplicació en situacions concretes.
- Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.

Metodologia

- **Continguts teòrics**
 - Vegeu l'apartat 9, "Cursos, sessions i activitat investigadora".
- **Continguts pràctics**

- **Conèixer la dinàmica i el funcionament de la UHD i del CAS.**
 - Coneix la dinàmica i el funcionament de les unitats de tractament de toxicomanies i el nivell d'atenció a què pertanyen dins de la Xarxa de Salut Mental.
 - Coneix els sistemes de registre d'infermeria que es realitzen a la unitat.
 - Coneix les funcions de cada professional integrant de l'equip.
 - Coneix la forma d'accés del pacient a la unitat.
 - Coneix la recepció de la demanda i la seva derivació si escau.

- **Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.**
 - Mostra coneixements dels trastorns per ús substàncies (TUS).
 - Coneix les característiques comunes a les demandes dels addictes.
 - Col·labora en el treball d'infermeria de la unitat segons la seva planificació.
 - Participa en la coordinació de les cures amb l'equip.
 - Participa a les intervencions i dona suport a les sessions de psicoteràpia individual, familiar i grupal.

- **Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació en persones, famílies i grups.**
 - Estableix vincle terapèutic amb el pacient oferint-li un espai d'escolta, ajuda i reflexió, afavorint l'expressió d'emocions, preocupacions i d'inquietuds de la persona.
 - Promou l'autonomia de la persona.
 - Escolta els arguments i raona amb criteri professional les decisions de la persona.
 - Assessora sobre les diferents opcions de cures.

- **Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.**
 - Participa en els protocols de control de malalties físiques i psíquiques.
 - (UHD) Proporciona les eines a l'alta hospitalària per prevenir recaigudes, fomentant un clima afavoridor del mateix.
 - (CAS) Participa a la consulta d'infermeria:
 - Aplicar les estratègies per poder mantenir el control del consum de substàncies.
 - Programa medicació tutelat.
 - Prevenció de recaigudes.
 - Determinacions de drogues en orina.
 - Afronta situacions de crisi:
 - Coneix la funció a desenvolupar davant d'una crisi en pacients amb TEUS.
 - Intervé en el procés (pauta farmacològica, contenció verbal ...).
 - Participa en altres abordatges terapèutics:
 - Desintoxicació amb fàrmacs

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Pautes de desintoxicació
- Coneix i utilitza les escales estipulades al CAS-UHD.
- Coneix la dinàmica i el funcionament dels diferents programes de tractament:
 - Coneix i participa en els programes d'agonistes i antagonistes a opiacis.
 - Col·labora en el manteniment dels descensos de dosis de metadona.
 - Assisteix i participa com a membre de l'equip en les reunions multidisciplinàries de l'equip de la unitat.
- **Desenvolupar processos educatius dirigits a pacients, famílies, professionals i grups i col·laborar-hi.**
 - Participa en programes d'educació per a la salut, tant individual com grupal.
 - Reducció de riscos.
- **Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de drogodependències i la seva aplicació en situacions concretes.**
 - Coneix la legislació específica dels programes amb metadona.
- **Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris. .**
 - Coneix els diferents tractaments i les seves possibilitats de maneig.
 - Coneix els efectes secundaris i el seu maneig en els tractament més habituals.
 - Supervisa i verifica l'administració farmacològica prescrita durant l'ingrés hospitalari.
 - Administra de manera supervisada la metadona a usuaris d'un programa de manteniment.

ROTACIÓ: UNITAT DE TRASTORNS DE LA CONDUCTA ALIMETARIA (UTCA)

Durada: 1 mes

Infermera responsable: Maria Miras

Objectiu competencial general

Proporcionar als residents coneixements, habilitats i actituds en les diferents intervencions d'Infermeria de Salut Mental, capacitant-los per respondre adequadament en la cura dels individus, famílies i grups que li permetin fer-se càrrec de la dinàmica i el funcionament d'un hospital de dia per a trastorns de la conducta alimentària.

Objectius competencials específics

- Conèixer la dinàmica i el funcionament de la unitat de trastorns de la conducta alimentària.
- Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.
- Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.
- Desenvolupar actituds de relació terapèutica amb pacients, familiars i professionals.
- Col·laborar en processos educatius adreçats a pacients, famílies, professionals i grups.

Metodologia

- **Continguts teòrics**
 - Vegeu l'apartat 9, "Cursos, sessions i activitat investigadora".
- **Continguts pràctics**
 - **Conèixer la dinàmica i el funcionament de la unitat de trastorns de la conducta alimentària.**
 - Conèixer la forma d'accés del pacient a la unitat.
 - Conèixer la recepció de la demanda i la seva derivació si escau.
 - Conèixer les funcions a exercir en la unitat i les funcions de cada professional integrant de l'equip ..
 - Participar i col·laborar en la distribució i càrrec de tasques.
 - Conèixer la interacció i col·laboració entre els diferents membres de l'equip.
 - **Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.**
 - Mostra coneixements de les patologies més freqüents de la unitat.
 - Col·labora en el treball d'infermeria de la unitat segons la seva planificació.
 - Participa en la coordinació de les cures amb l'equip.
 - **Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.**
 - Afavoreix l'expressió d'emocions, preocupacions i d'inquietuds de la persona.
 - Promou l'autonomia de la persona.
 - Assessora sobre les diferents opcions de cures.
 - Escolta els arguments i raona amb criteri professional les decisions de la persona.
 - **Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.**
 - Participar en les reunions de l'equip.
 - Identificar les alteracions somàtiques i psiquiàtriques.
 - Participar en els diferents abordatges terapèutics (farmacològic, psicoterapèutic...)
 - Participar en activitats específiques:
 - Maneig i control de medicació
 - Participar en els controls ergonòmics.
 - Detecció d'efectes secundaris
 - Presa de constants

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Elaborar la història d'infermeria.
 - Valorar les necessitats dels pacients.
 - Marcar objectius.
 - Programar intervencions.
 - Executar les intervencions.
 - Avaluar els objectius i processos establerts.
 - Participar en la primera consulta de valoració i presa de dades.
 - Participar en la presentació del pacient en l'equip i en el grup de pacients.
 - Participar en l'explicació al pacient de les normes, horaris, activitats, etc., de la unitat.
 - Entrevistar-se amb la família del pacient.
 - Fomentar la participació i implicació de la família.
 - Conèixer i utilitzar els registres d'assistència i activitats dels pacients.
- **Col·laborar en processos educatius adreçats a pacients, famílies, professionals i grups.**
 - Participa en els programes psicoeducatius de la unitat.
 - Participa en els grups que es realitzen a la unitat.
 - **Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris. .**
 - Coneix els diferents tractaments i les seves possibilitats de maneig.
 - Coneix els efectes secundaris i el seu maneig en els tractament més habituals.

ROTACIÓ: CENTRE DE SALUT MENTAL D'ADULTS (CSMA): Consulta d'Infermeria, Programa de Seguitment Individualitzats (PSI), Equip d'Intervenció Precoç en Psicosi (EIPP), Programa de suport a la Primària de Salut Mental (PSP)

Durada: 6 mesos

Infermers responsables: Montse Maillo, Ariadna Fontanet, Ana Blazquez, Gemma Batlle, Mireia Cavalleria, Montse García, Laura Polonio.

Objectius competencials generals

- **CSMA:** Proporcionar als residents coneixements, habilitats i actituds en les diferents intervencions d'Infermeria de Salut Mental, capacitant-los per respondre adequadament en la cura dels individus, famílies i grups, que li permetin fer-se càrrec de la dinàmica i el funcionament del centre.
- **PSI:** Ensenyar al resident a treballar com a membre d'un equip multidisciplinari sectoritzat que atén persones que pateixen trastorns mentals greus i persistents, que requereixen d'una organització estructurada i individualitzada per a la provisió de serveis, seguint el model de gestió de casos clínics. La característica essencial i diferenciadora d'aquest tipus de serveis és l'establiment del vincle terapèutic, intervenint en el territori i entorn del pacient i establint com a objectiu final facilitar la seva recuperació treballant amb les seves fortaleces i capacitats.

- **EIPP:** Proporcionar als residents coneixements, habilitats i actituds en les diferents intervencions d'Infermeria de Salut Mental en situacions de psicosis precoç, capacitant-los per respondre adequadament en la cura dels individus, famílies i grups.
- **PSP:** Ensenyar al resident a treballar com a membre d'un equip multidisciplinari sectoritzat en contacte amb els professionals d'atenció primària en els pacients amb problemes de salut mental.

Objectius competencials específics

CSMA

- Conèixer la dinàmica i el funcionament del CSMA.
- Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.
- Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació amb pacients, familiars i professionals.
- Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes.
- Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.
- Col·laborar en processos educatius adreçats a pacients, famílies, professionals i grups i col·laborar-hi.
- Conèixer el paper de la infermera especialista i el seu paper en els dispositius comunitaris.
- Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.

PSI

- Conèixer la dinàmica i el funcionament del PSI.
- Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació amb pacients, familiars i professionals.
- Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes.
- Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.
- Conèixer el rol del CPI (coordinador del projecte individualitzat) i el seu paper en els dispositius comunitaris.

EIPP

- Conèixer la dinàmica i el funcionament del EIPP.
- Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació amb pacients, familiars i professionals.

- Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes.
- Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.
- Conèixer el paper de la infermera de salut mental al EIPP i el seu paper en els dispositius comunitaris

PSP

- Conèixer la dinàmica i el funcionament del PSP.
- Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació amb pacients, familiars i professionals.
- Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes.
- Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.
- Conèixer el paper de la infermera de salut mental en el programa de suport a la primària i el seu paper en els dispositius comunitaris

Metodologia

- **Continguts teòrics**
 - Vegeu l'apartat 9, "Cursos, sessions i activitat investigadora".
- **Continguts pràctics**

CSMA

- **Conèixer la dinàmica i el funcionament del CSMA.**
 - Comprèn el concepte de la unitat i el nivell d'atenció a què pertany dins de la Xarxa de Salut Mental.
 - Coneix els sistemes de registre d'infermeria que es realitzen a la unitat.
 - Coneix les funcions de cada professional integrant de l'equip.
 - Coneix la forma d'accés del pacient a la unitat.
 - Coneix la recepció de la demanda i la seva derivació si escau.
- **Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.**
 - Mostra coneixements de les patologies més freqüents de la unitat.
 - Col·labora en el treball d'infermeria de la unitat segons la seva planificació.
 - Participa en la coordinació de les cures amb l'equip.
- **Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.**
 - Afavoreix l'expressió d'emocions, preocupacions i d'inquietuds de la persona.

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Promou l'autonomia de la persona.
 - Assessora sobre les diferents opcions de cures.
 - Escolta els arguments i raona amb criteri professional les decisions de la persona.
- **Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.**
 - Coneix els aspectes legals de la pràctica de la infermeria en el CSMA.
- **Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.**
 - Participa a la consulta d'infermeria: programa dipòsit, orientació sobre l'adhesió al tractament, informació sobre possibles recaigudes, programa blisters,
 - Participa en visites a domicili:
 - Valoració de l'entorn familiar del pacient
 - Reforç de la competència del pacient i del grup familiar
 - Prevenció de situacions de risc per a la salut del pacient i de la família
 - Informació de la xarxa de suport de l'entorn
 - Foment de l'educació per a la salut mental a través de l'increment dels coneixements i canvis de les actituds
 - Afronta situacions de crisi:
 - Coneix la funció a desenvolupar davant d'una urgència psiquiàtrica o davant d'una crisi.
 - Intervé en el procés (pauta farmacològica, contenció verbal ...).
 - Conèixer i utilitzar les escales estipulades en el CSMA.
 - Té coneixements i habilitats en les valoracions de risc, així com en la prevenció i maneig de conductes perilloses (heteroagressives i autoagressives).
 - Promou la implicació i el protagonisme de l'usuari en el seu procés de recuperació.
 - Conèixer la dinàmica i el funcionament dels programes de continuïtat de cures i el programa de seguiment a TMS diana, i col·laborar-hi.
 - Col·labora en els PTI dels pacients TMS del programa
 - Participa en les decisions del tractament i en els objectius terapèutics.
 - Assisteix i participa com a membre de l'equip en les reunions multidisciplinàries de l'equip de la unitat.
- **Desenvolupar processos educatius dirigits a pacients, famílies, professionals i grups i col·laborar-hi.**
 - Participa en els programes psicoeducatius de la unitat.
 - Participa en els grups que es realitzen a la unitat.
- **Conèixer el paper de la infermera especialista i el seu paper en els dispositius comunitaris.**
 - Coneix el paper de la infermeria en la consulta d'infermeria:
 - El procés terapèutic a través del contacte verbal
 - Identificació de la simptomatologia delirant

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Treball amb la simptomatologia negativa
- Interrelació amb els altres membres de l'equip
- **Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris. .**
 - Coneix els diferents tractaments i les seves possibilitats de maneig.
 - Coneix els efectes secundaris i el seu maneig en els tractament més habituals.

PSI

- **Conèixer la dinàmica i el funcionament del PSI.**
 - Comprèn el concepte del programa PSI.
 - Comprèn el sistema de salut mental (recursos comunitaris, dispositius, sistema legal i judicial ...) per organitzar i gestionar el pla d'atenció, així com per a la coordinació amb la Xarxa de Salut Mental i altres.
 - Coneix els sistemes de registre d'infermeria que es realitzen a la unitat.
 - Coneix la població diana a la qual va dirigit el PSI.
 - Coneix la forma d'accés del pacient a la unitat.
 - Coneix la recepció de la demanda i la seva derivació si escau.
- **Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.**
 - Afavoreix l'expressió d'emocions, preocupacions i d'inquietuds de la persona.
 - Promou l'autonomia de la persona.
 - Assessora sobre les diferents opcions de cures.
 - Escolta els arguments i raona amb criteri professional les decisions de la persona.
- **Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.**
 - Coneix els aspectes legals de la pràctica de la infermeria en el PSI: ingressos involuntaris, incapacitació i tutela, etc.
- **Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.**
 - Avalua les necessitats de l'usuari
 - Coneix els recursos comunitaris amb possibilitat d'utilització concreta.
 - Col·labora en els PTI dels pacients TMS del programa
 - Participa en les decisions del tractament i en els objectius terapèutics.
 - Promou la implicació i el protagonisme de l'usuari en el seu procés de recuperació.
 - Assisteix i participa com a membre de l'equip en les reunions multidisciplinàries de l'equip de la unitat i en reunions de coordinació amb altres dispositius.

- Fa el seguiment de casos del pla de serveis individualitzats (PSI).
 - Participa en visites a domicili:
 - Valoració de l'entorn familiar del pacient
 - Reforç de la competència del pacient i del grup familiar
 - Prevenció de situacions de risc per a la salut del pacient i de la família
 - Informació de la xarxa de suport de l'entorn
 - Foment de l'educació per a la salut mental a través de l'increment dels coneixements i canvis de les actituds
 - Afronta situacions de crisi:
 - Coneix la funció a desenvolupar davant d'una urgència psiquiàtrica o davant d'una crisi.
 - Treballa l'educació per a la salut i, en general, les actituds de la comunitat pel que fa als malalts mentals.
- **Conèixer el rol del CPI (coordinador del projecte individualitzat) i el seu paper en els dispositius comunitaris.**
- Coneix les competències essencials bàsiques del CPI (coordinador del projecte individualitzat).

EIPP

- **Conèixer la dinàmica i el funcionament del EIPP.**
- Comprèn el concepte del programa EIPP.
 - Comprèn el concepte de la unitat i el nivell d'atenció a què pertany dins de la Xarxa de Salut Mental.
 - Coneix els sistemes de registre d'infermeria que es realitzen a la unitat.
 - Coneix la població diana a la qual va dirigit el EIPP.
 - Coneix la forma d'accés del pacient a la unitat.
 - Coneix la recepció de la demanda i la seva derivació si escau.
- **Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.**
- Afavoreix l'expressió d'emocions, preocupacions i d'inquietuds de la persona.
 - Promou l'autonomia de la persona.
 - Assessora sobre les diferents opcions de cures.
 - Escolta els arguments i raona amb criteri professional les decisions de la persona.
- **Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.**

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Coneix els aspectes legals de la pràctica de la infermeria en el EIPP: ingressos involuntaris, incapacitació i tutela, etc.
- **Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.**
 - Avalua les necessitats de l'usuari
 - Coneix els recursos comunitaris amb possibilitat d'utilització concreta.
 - Promou la implicació i el protagonisme de l'usuari en el seu procés de recuperació.
 - Assisteix i participa com a membre de l'equip en les reunions multidisciplinàries de l'equip de la unitat i en reunions de coordinació amb altres dispositius.
 - Col·labora en el seguiment de casos de l'EIPP.
 - Participa a les visites domiciliàries.
 - Afronta situacions de crisi:
 - Coneix la funció a desenvolupar davant d'una urgència psiquiàtrica o davant d'una crisi.
 - Treballa l'educació per a la salut.
- **Conèixer el paper de la infermera de salut mental al EIPP i el seu paper en els dispositius comunitaris.**
 - Coneix les competències essencials bàsiques de la infermera dins d'equip del EIPP.

PSP

- **Conèixer la dinàmica i el funcionament del PSP.**
 - Comprèn el concepte del programa PSP.
 - Comprèn el concepte de la unitat i el nivell d'atenció a què pertany dins de la Xarxa de Salut Mental.
 - Coneix els sistemes de registre d'infermeria que es realitzen a la unitat.
 - Coneix la població diana a la qual va dirigit el PSP.
 - Coneix la forma d'accés del pacient a la unitat.
 - Coneix la recepció de la demanda i la seva derivació si escau.
- **Conèixer els procediments de tècniques de comunicació i de relació terapèutica, així com la seva aplicació.**
 - Afavoreix l'expressió d'emocions, preocupacions i d'inquietuds de la persona.
 - Promou l'autonomia de la persona.
 - Assessora sobre les diferents opcions de cures.
 - Escolta els arguments i raona amb criteri professional les decisions de la persona.

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- **Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.**
 - Coneix els aspectes legals de la pràctica de la infermeria en el PSP: ingressos involuntaris, incapacitació i tutela, etc.
- **Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.**
 - Avalua les necessitats de l'usuari
 - Coneix els recursos comunitaris amb possibilitat d'utilització concreta.
 - Promou la implicació i el protagonisme de l'usuari en el seu procés de recuperació.
 - Assisteix i participa com a membre de l'equip en les reunions multidisciplinàries de l'equip de la unitat i en reunions de coordinació amb altres dispositius.
 - Col·labora en el seguiment de casos del PSP.
 - Participa a les visites domiciliàries
 - Afronta situacions de crisi:
 - Coneix la funció a desenvolupar davant d'una urgència psiquiàtrica o davant d'una crisi.
 - Treballa l'educació per a la salut.
 - Participa en els grups que es realitzen a la unitat.
- **Conèixer el paper de la infermera de salut mental en el PSP i el seu paper en els dispositius comunitaris.**
 - Coneix les competències essencials bàsiques de la infermera dins d'equip del PSP.

ROTACIÓ PROGRAMA de PSICOGERIATRIA (OPCIONAL)

Durada: 1 mes

Infermera responsable: Eladio Holgado

Objectiu competencial general

Proporcionar als residents coneixements, habilitats i actituds en les diferents intervencions d'infermeria de salut mental, capacitant-los per respondre adequadament en la cura dels individus, famílies i grups dins el programa de psicogeriatria.

Objectius competencials específics

- Conèixer la dinàmica i el funcionament del programa de psicogeriatria.
- Conèixer les característiques de les patologies més freqüents, les intervencions terapèutiques i les cures d'infermeria.

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

- Prestar cures per reforçar o fomentar el funcionament cognitiu desitjable o per alterar el funcionament cognitiu indesitjable (per exemple entrenament de la memòria, facilitar l'aprenentatge ...)
- Prestar cures i realitzar intervencions d'infermeria a persones, famílies i grups.
- Afrontar constructivament les situacions de crisi que es presentin.
- Conèixer la legislació vigent i els principis ètics en matèria de salut mental i la seva aplicació en situacions concretes.
- Conèixer la medicació més habitual i els seus efectes secundaris.

ROTACIÓ PROGRAMA DE PSIQUIATRIA D'ENLLAÇ (OPCIONAL)

Duració: 1 mes

Infermera responsable: Equip del Programa de Psiquiatria d'enllaç (Psiquiatra / Psicòleg)

Objectiu competencial general

Adquirir habilitats i coneixements bàsics per a la pràctica de la interconsulta amb altres especialitats mèdiques i el desenvolupament de programes d'enllaç.

Objectius competencials específics

- Adquirir coneixements, habilitats i actituds en el diagnòstic i diagnòstic diferencial de les alteracions mentals més freqüents en pacients hospitalitzats.
- Adquirir coneixements, actituds i habilitats per a l'avaluació i intervenció de problemes psicològics i de comportaments que interfereixin o puguin interferir amb l'evolució i tractament de les diverses malalties mèdiques.

7. Formació continuada

Atès que els serveis prestats en concepte d'atenció continuada tenen caràcter formatiu, tindran lloc durant els dos anys que dura la formació en l'especialitat i es programaran segons el règim de jornada i descansos que estableixi en cada moment la legislació vigent. El BOE estipula que les guàrdies es realitzaran en qualsevol dispositiu de la unitat docent i es planificaran tenint en compte el compliment dels objectius del programa formatiu. S'aconsella la realització de 2 o 3 guàrdies mensuals. (BOE núm. 123, 24-05-2011, Sec III Pàg. 51.822).

Durant els anys de formació es realitzaran continuïtat de cures amb l'objectiu d'augmentar l'exposició a la patologia psiquiàtrica en la unitat d'hospitalització d'aguts, unitat d'hospitalització de subaguts, unitat hospitalària de desintoxicació.

Organització

A partir del primer mes després de la seva incorporació al servei, els residents iniciaran la continuïtat de cures. La programació d'aquesta activitat suposa la realització de dos o tres tardes mensuals en horari de 15:15 a 21:35 h.

La programació serà la següent:

RESIDENT A

- Primer any:
 - Juny a Novembre: 1 tarda cada dues setmanes (unitat d'aguts)
 - Desembre a febrer: 1 tarda cada dues setmanes (unitat de subaguts)
 - Març a Abril: 1 tarda cada dues setmanes (unitat d'aguts)
- Segon any:
 - Maig a juny: 1 tarda cada dues setmanes (unitat d'aguts)
 - Setembre a Octubre: 1 tarda cada dues setmanes (UHD)
 - Novembre a Maig: 1 tarda cada dues setmanes (unitat d'aguts)

RESIDENT B

- Primer any:
 - Juny a octubre: 1 tarda cada dues setmanes (unitat de subaguts)
 - Novembre a Abril: 1 tarda cada dues setmanes (unitat d'aguts)
- Segon any:
 - Maig a 1 tarda cada dues setmanes (unitat d'aguts)
 - Novembre a Desembre: 1 tarda cada dues setmanes (UHD)
 - Gener a maig: 1 tarda cada dues setmanes (unitat d'aguts)

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

La continuïtat de cures en les unitats d'aguts, subaguts i UHD es realitzaran sempre amb infermer referent de presència física, que supervisa de manera molt directa al R1 (nivell 3 – nivell 2 de supervisió) i a partir de R2 adquirint una major autonomia i responsabilitat (nivell 1 de supervisió).

Durant aquest període, el resident executarà les activitats pròpies d'infermeres generalistes de forma independent, així com l'adquisició progressiva de competències d'infermeres especialistes.

objectius

- Augmentar l'exposició a la patologia psiquiàtrica en unitat d'hospitalització d'aguts, subaguts i UHD
- Assolir progressivament capacitat per enfrontar-se sol davant el pacient agut.
- Millorar el maneig de les situacions de risc: conducta suïcida, pacient agitat, pacient violent
- Augmentar el maneig al pacient drogodependent, maneig d'altres voluntàries en la unitat de desintoxicació (UHD) i resolució d'incidències, etc.

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

8. Pla de l'itinerari formatiu

Resident A

	R1	R2
Juny	Hospitalització de Aguts	Unitat Autisme
Juliol		Urgències psiquiàtriques
Agost		
Setembre	Hospitalització de Aguts	Drogodependències
Octubre		
Novembre	Hospitalització de Subaguts	Unitat Trastorns de la Conducta Alimentaria
Desembre		Centre Salut Mental de Adults
Gener		
Febrer	Centre Salut Mental Infantojuvenil	
Març		
Abril	Hospital de Dia Infantojuvenil	Programa de Seguiment Individualitzat
Maig		Centre Salut Mental de Adults

Resident B

	R1	R2
Juny	Hospitalització de Subaguts	Centre Salut Mental Infantojuvenil
Juliol		Unitat Trastorns de la Conducta Alimentaria
Agost		
Setembre	Hospitalització de Subaguts	Urgències psiquiàtriques
Octubre	Hospitalització de Aguts	Drogodependències
Novembre		
Desembre		Centre Salut Mental de Adults
Gener		Programa de Seguiment Individualitzat
Febrer	Hospital de Dia Infantojuvenil	Centre Salut Mental de Adults
Març		
Abril	Unitat Autisme	
Maig	Centre Salut Mental Infantojuvenil	

L'horari en cada recurs s'adaptarà al dels professionals de cada dispositiu.

Infermeria de Salut Mental	
Itinerari Formatiu	Febrer 2019

9. Cursos, sessions i activitat investigadora

El programa formatiu de l'especialitat de Salut Mental apareix definit en la resolució de la Secretaria d'Estat d'Universitats, Recerca i Desenvolupament del Ministeri d'Educació i Cultura.

Es realitza un tronc de formació comú conjuntament amb els MIR i PIR, amb totes les unitats docents de Catalunya, en el qual hi ha unes hores de formació específiques per a Infermeria.

La formació teòrica obligatòria al nostre hospital és compartida amb els residents d'altres especialitats.

És obligatòria la participació en la formació interna d'Infermeria i en els cursos bàsics i cursos específics de Salut Mental.

És obligatòria l'assistència a les sessions clíniques i bibliogràfiques amb la participació de tots els professionals que formen part del Servei de Psiquiatria.

En les rotacions pels diferents dispositius, és obligatòria l'assistència a les sessions clíniques i bibliogràfiques específiques.

Durant els dos anys de residència s'ha de desenvolupar la següent formació general transversal comú amb altres especialitats en Ciències de la Salut:

- Metodologia de la investigació i docència
- Bioètica
- Gestió

El resident ha de elaborar un disseny de projecte de recerca sobre Infermeria de Salut Mental.